

«Μια κούρσα ελευθερίας»

Ήταν ένα ηλιόλουστο, φθινοπωρινό πρωινό. Όπως κάθε Κυριακή, θα πήγαινε να προσευχηθεί στην εκκλησία του Άγιου Σπυρίδωνα. Χαμογέλασε. Θυμήθηκε τα λόγια που του ψιθύριζε στο αυτί η μητέρα: «Θα φιλήσουμε τα βελούδινα παπουτσάκια του Άγιου. Κάθε βράδυ τα χαλάει περπατώντας στα καντούνια, για να μας φυλάει». Και σήμερα είπε να βρει τη γαλήνη πλάι στον Άγιο. Άνοιξε το ημερολόγιό του και έγραψε με καθαρά και ωραία γράμματα την ημερομηνία: Ναύπλιο, 27 Σεπτεμβρίου 1831.

Κατέβηκε στην πλατεία της πόλης. Οι δρόμοι ήταν άδαιοι. Περπάτησε τον Μεγάλο Δρόμο και έστριψε στα αριστερά. Είπε να βιαστεί, να προλάβει τον Όρθρο. Στην αρχή δεν κατάλαβε ποιοι ήταν. Σαν πλησίασε είδε τη σπίθα στα μάτια τους. Δεν πρόλαβε να μπει στο ναό. Τον σταμάτησε ένας ήχος πιστόλας που σφύριξε στα αυτιά του. Δεν θυμάται τι έγινε. Ακούστηκαν φωνές:

«Τρέξτε!! Τον φάγανε!! Τον φάγανε!!!» φώναζε μια γυναίκα.

«Τον φάγανε!!! Το 'παν και το 'καναν!!! Πάνω τους!!!» ούρλιαξε ένας άλλος.

Σκοτάδι σκέπασε τα μάτια του. Πρέπει να τον πήρε ο ύπνος. Μα τι επίμονος που είναι; Δεν θα σταματήσει να τον κλωτσάει; Ανοιγόκλεισε τα βλέφαρα. Ο δυνατός ήλιος έκαιγε τα μάτια του. Είδε το λευκό σημάδι στο κεφάλι. Του θύμισε έναν αετό ή καλύτερα φτερά αετού. Τι ενοχλητικός που είναι; Πότε θα πάψει να τον σκουντάει; Άκουσε το δυνατό του ρουθούνισμα. Ο ενοχλητικός τύπος τίναξε τη ξανθιά φράντζα του. Τότε ήταν που αντίκρισε τα μεγάλα, ζεστά, καστανά μάτια του:

«Πήγασε!! Φύλε μου!!!» του φώναξε.

Σηκώθηκε και τίναξε τη σκόνη από τα ρούχα του. Κάτω πεταγμένο στο χώμα βρήκε το βελούδινο, μαύρο κασκέτο του. Το φόρεσε βιαστικά. Άπλωσε τα χέρια να τον αγγίξει. Έτριψε τη μυτούλα του στη βελούδινη μουσούδα του φίλου: «Πήγασε, πόσο μου 'λειψες!!!». Τα μάτια του μικρού αγοριού γέμισαν δάκρυα.

Ήταν πριν από τρία χρόνια, όταν συναντήθηκαν για πρώτη φορά. Είχε τα γενέθλιά του. Είχε πατήσει τα δέκα. Κάθε χρόνο τη μέρα αυτή ο πατέρας ξεχνούσε το αυστηρό ύφος του. Χαμογελούσε γλυκά στον μικρό Ιωάννη, τον γέμιζε φιλία και δώρα. Εκείνο το απόγευμα μπήκε στο σπίτι με άδεια τα χέρια. Το μικρό αγόρι μούτρωσε για λίγο αλλά έτρεξε και χώθηκε στην αγκαλιά του πατέρα.

«Ιωάννη, αγόρι μου, ένας φίλος περιμένει στο κατώφλι. Τρέξε να τον καλωσορίσεις!!!» φώναζε ο πατέρας.

Το μικρό αγόρι έτρεξε βιαστικά και άνοιξε τη βαριά πόρτα του αρχοντικού. Τότε τον είδε. Δεν ήταν πολύ ψηλός. Είχε όμως μια όμορφη, μακριά χαιτή και μια μεγάλη ξανθιά φράντζα που ενοχλούσε τα μάτια του. Το βλέμμα του αγοριού καρφώθηκε στο λευκό σημάδι πάνω στο κεφάλι του αλόγου. Μοιάζει με αετό ή με φτερά αετού; Δεν έχει σημασία. Το μικρό αγόρι κρεμάστηκε από το λαιμό του αλόγου και του ψιθύρισε: «Πήγασε!! Έτσι θα σε φωνάζω. Πήγασος και Ιωάννης, οι δυο αχώριστοι φίλοι!!!».

Βέβαια, ο Πήγασος του μικρού Ιωάννη δεν ήταν ολόλευκος, δεν ήταν τόσο δυνατός όσο Πήγασος του μύθου που διάβαζε ο μικρός στα βιβλία του σχολείου. Δεν είχε μεγάλα λευκά φτερά για να πετά ψηλά στον ουρανό και σίγουρα δεν του ήταν γραφτό να μείνει το όνομά του στην ιστορία. Ήταν όμως ο φίλος του μικρού αγοριού. Μαζί θα τρέχανε και μαζί θα ζούσανε στιγμές μεγάλης, μεγάλης ελευθερίας....

Η φωνή του πατέρα ακούστηκε δυνατή: «Ιωάννη, πάρε τρεις ζαχαρίτσες και φίλεψε τον φίλο σου... Πήγασο, τον είπες; Βιάσου. Σου 'χω μια δεύτερη έκπληξη!!».

Ξέχασα να πω ότι κάθε μέρα σαν αυτή, ο πατέρας αφηγούνταν στον μικρό Ιωάννη μια παλιά ιστορία της οικογένειας. Πώς βρέθηκε η οικογένεια στην Κέρκυρα; Από πού ξεκίνησε; «Πρέπει ο καθένας να γνωρίζει τις ρίζες του, παιδί μου!» έλεγε ο πατέρας. Θαρρείς πως αυτή τη μέρα μεγάλωνε η οικογένεια του μικρού Ιωάννη. Στο σαλόνι του αρχοντικού γιόρταζαν τα γενέθλιά του μαζί με τη μητέρα, τις αδελφές και τον μικρό αδελφό του - και τώρα πια μαζί και με τον Πήγασο - ο παππούς Βιάρως, ο θείος Νικόλαος, ο Θείος Βίκτωρ.... Το μικρό αγόρι υπάκουσε και πήρε τη θέση του στην αγκαλιά του πατέρα:

« Πριν από χρόνια ζούσε ο Κοσμάς ο Αιτωλός, ο Πατροκοσμάς όπως το εφώναζε ο κόσμος. Άγιος άνθρωπος και μορφωμένος. Δίδαξε τους Έλληνες να μάθουν στα παιδιά τους γράμματα. Να μάθουν τον λόγο του Θεού, την Ιστορία. Να μείνουν Ρωμιοί. Να χτίσουνε σχολεία» αφηγούνταν ο πατέρας.

«Τι απέγινε πατέρα, ο Πατροκοσμάς;» ρώτησε το μικρό αγόρι.

«Οι Τούρκοι τον συνέλαβαν και τον εκρέμασαν από ένα δέντρο. Του έδεσαν μια πέτρα βαριά και τον έριξαν σε ένα βαθύ ποτάμι. Λένε ότι βρέθηκε μετά από μέρες το λείψανο του Πατροκοσμά. Βρέθηκε να στέκεται όρθιο στα νερά του ποταμού, σαν να είναι εν ζωή, αναστημένο...» συνέχισε ο πατέρας.

«Πιστεύεις στα θαύματα, πατέρα;» ρώτησε το μικρό παιδί.

«Πιστεύω στην Ανάσταση του Γένους, παιδί μου. Ζωντανά τα λόγια του Πατροκοσμά στην ψυχή και το πνεύμα!!» απάντησε ο πατέρας.

«Ποια είναι τα λόγια αυτά πατέρα;» ρώτησε ο Ιωάννης.

«Γένος, Θρησκεία, Παιδεία!! Με μια λέξη Λευτεριά, παιδί μου!!» απάντησε ο πατέρας.

Ο μικρός Ιωάννης κοίταξε συλλογισμένος τον πατέρα. Αποχωρίστηκε σιωπηλά την αγκαλιά του πατέρα. Ο πατέρας δεν πήρε είδηση τότε το μικρό αγόρι βγήκε στην αυλή, πήρε το χαλινάρι και πήδηξε στη ράχη του αλόγου.

«Πήγασε!! Εμπρός να τρέξουμε στον καθαρό αέρα!!» είπε δυνατά το μικρό αγόρι στον φίλο του.

Το άλογο υπάκουσε πρόθυμα και άρχισε να τρέχει, να τρέχει.... Ο Ιωάννης τέντωσε τα χέρια του διάπλατα. Τότε του φάνηκε ότι ο Πήγασος έβγαλε και άπλωσε λευκά φτερά, φτερά δυνατά όπως του αετού. Ο μικρός σηκώθηκε όρθιος σαν τον Πατροκοσμά στη ράχη του αλόγου, πήρε μια βαθιά ανάσα και φώναζε δυνατά: «Λευτεριά!! Παιδεία!!! Γένος!!!».

Δεν κατάλαβε πότε λευτερώθηκε η τελευταία του πνοή. Ένιωσε το σώμα του ελαφρύ, να ανεβαίνει ψηλά στον ουρανό, όπως πετούσε η ψυχή του όταν παιδί έτρεχε πάνω στο άλογό του. Τις επόμενες μέρες οι εφημερίδες του Ναυπλίου έγραφαν:

Έκ Ναυπλίου, 30 Σεπτεμβρίου

Τρομερόν και φρικτόν άκουσμα! Μέγα και ανήκουστον δυστύχημα κατέλαβε την Ελλάδα!! Το πρωί της παρελθούσης Κυριακής, 27, του λήγοντος μηνός αφήρεσαν την ζωήν του, αφήρεσανεκ μέσου του έθνους τον αγαπητόν αρχηγόν του